

ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СТОРОНАМИ ДОГОВОРУ РОЗДРІБНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ЩОДО ОПЛАТИ, ПЕРЕДАЧІ ТА ПРИЙНЯТТЯ ТОВАРУ

Косенко Є. Є., *ponochka1726@gmail.com*

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Договір роздрібної купівлі-продажу є розповсюдженим договором у сучасному житті, тому що роздрібна купівля-продаж є основною формою участі фізичних осіб в економічному обігу, оскільки укладення договору роздрібної купівлі-продажу є найбільш зручним та вживаним засобом забезпечення потреб людини у різноманітних товарах, якими так чи інакше користується кожен.

Над обраною темою працювали такі вчені, як О. В. Дзери, В. В. Луця, В. І. Борисова, М. А. Шевченко, Г. А. Осетинська, В. В. Вітрянський, О. С. Яворський та ін. Проблематикою теми є те, що сучасні тенденції технічного прогресу потребують детальної характеристики та якісного правового регулювання задля захисту прав та інтересів учасників договірних відносин у сфері роздрібної купівлі-продажу.

Інститут роздрібної купівлі-продажу регулюється ст. 698-711 Цивільним Кодексом України (далі ЦК України), Законом України "Про захист прав споживачів" та іншими нормативними актами залежно від того, який товар є предметом договору. Своєрідність роздрібного правочину виникає через специфіку реальності роздрібних відносин, які він опосередковує. За визначенням роздрібної торгівлі, наведеним у листі Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 25 лютого 2002 р. № 56-38/87 "Щодо тлумачення термінів "оптова торгівля" та "роздрібна торгівля", роздрібною торгівлею вважається сфера комерційної діяльності з продажу товарів або послуг на основі усного або письмового договорів купівлі - продажу безпосередньо кінцевим споживачам для їх власного некомерційного використання [1, с 33].

Зобов'язання укласти роздрібний договір вимагає від сторін виконання своїх взаємних зобов'язань за договором. Відповідно до ч.2 ст. 698 ЦК України договір роздрібної купівлі-продажу—це публічний правочин, який встановлює певні зобов'язання для продавця. За цим договором продавець може бути або не бути юридичною особою [2].

Особливість цієї угоди полягає в тому, що вона може укладатися як в письмовій формі, так і в усній, та також цей договір є публічним. До відносин за цим договором з участю покупця—фізичної особи застосовується законодавство про захист прав споживачів, а також умови договору, що обмежують права споживачів порівняно з встановленими правами ЦКУ та законодавством про захист прав споживачів— є нікчемними.

Відповідно до статті 526 ЦПК України, зобов'язання повинно виконуватися відповідно до умов договору та вимог ЦК, інших цивільних законів, а також за відсутності таких умов та вимог – відповідно до ділової практики чи інших вимог які висуваються [2].

Покупець має право компенсувати будь-які збитки, спричинені продавцем внаслідок використання переваг свого комерційного заняття або становища на ринку узагалі. Покупець зобов'язаний заплатити за товар ціною, оголошеною продавцем при укладенні договору, якщо інше не передбачено законом або не обумовлено суттю зобов'язання.

Визначення моменту, коли товари підлягають оплаті в роздрібному контракті, безпосередньо залежить від обраного способу оплати. Відповідно до ст. 1087 ЦК України, не пов'язані розрахунки фізичних осіб за здійсненням ними комерційної діяльності, можуть здійснюватися готівкою або особисто, за допомогою електронних або паперових розрахункових документів [2].

Зобов'язання прийняти товар у всіх договорах купівлі-продажу товарів покладається на покупця завжди, однак, окрім випадків, коли він має право вимагати заміни товару (у разі передан-ня неякісного товару) або має право відмовитися від договору (стаття 689 ЦК України). У випадках коли договором передбачено передоплату, відстрочка платежу покупця є його відмовою від договору, якщо інше не зазначено в договорі. Згідно зі ст. 700 ЦК України продавець зобов'язаний надати покупцеві важливу та достовірну інформацію про товари, що продаються. До укладення договору купівлі-продажу покупець має право оглянути товари та перевірити вміст товарів, переконатись, що товар знаходиться в належному стані, або попросити демонстрації користування товаром, якщо це не виключено характером товару і не суперечить правилам роздрібної торгівлі. Продавець, що не надає покупцеві повну і точну інформацію про товар, буде нести відповідальність за недоліки товару що виникли після купівлі покупцем, якщо другий доведе що ці недоліки виникли у зв'язку з відсутністю у нього такої інформації. Якщо покупець вважає, що товар після покупки не відповідає дійсності, покупець не несе відповідальності. Покупець, за ЦК України, має право з моменту купівлі товару належної якості протягом 14 днів повернути або обміняти у місті, або у місцях оголошених продавцем, купівлі товару [3, с 29-50].

Підсумовуючи, можна сказати, що зобов'язання приймати товари залежить від висновку про право власності покупця та необхідності вживати подальших дій, наприклад, прибути, для отримання товару, сторонами в домовлене місце одержання. Якщо сторони погоджуються на доставку товару покупцеві, вважається, що продавець виконав зобов'язання щодо передачі товару, з моменту передачі товару покупцеві, де вони домовились, і в обумовлений термін. Щодо зобов'язання покупця оплатити товар, то тоді враховується особливість форми розрахунку. Якщо покупець

здійснив оплату готівкою, то покупець виконав зобов'язання коли продавець узяв гроші. А коли покупець оплачував товар карткою, то зобов'язання є виконаним з моменту поступу грошей на картку продавця.

Список використаних джерел:

1. Полуніна О. О. Поняття та ознаки договору роздрібної купівлі-продажу URL:<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8431/10.pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 18.03.2021 р.)
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення 18.03.2021 р.)
3. Паєнок А. Особливості визначення моменту виконання сторонами договору роздрібної купівлі-продажу обов'язків щодо оплати, передачі та прийняття товару, 2017. С.-48-51 URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2017/6/11.pdf> (дата звернення 18.03.2021 р.)

Науковий керівник: *Аксютіна А. В. к.ю.н., старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін, Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*